

Ejerforeningen Bro Strand
Hans Hansen

Sendes pr mail til bestyrelse@brostrandpark.com

Kystdirektoratet
J.nr. 2025 - 114299
Ref. makch
Den 29. november 2025

Dispensation til at retablere et jorddige inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

Der er søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til at retablere et jorddige inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen Strandgårdsvej 19, 5464 Brenderup Fyn, matr.nr. 12bv Bro By, Brenderup, Middelfart Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 11, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. Ansøger skal selv undersøge, om projektet kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Lovgrundlaget for afgørelsen fremgår af bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

Dispensationen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. Kystdirektoratet giver direkte besked til ansøger, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Klagevejledning fremgår af bilag 2.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Redegørelse for sagen

Der søges om et retablere et jorddige. Ønsket er opstået fordi Slots- og Kulturstyrelsen har varslet påbud om dette. Ansøger har sendt styrelsens varsel sammen med ansøgningsmaterialet. Af styrelsen brev fremgår:

Slots- og Kulturstyrelsen er den 1. december 2023 blevet bekendt med, at der er sket ændring i tilstanden af det beskyttede dige D01.023.825, beliggende på matrikel nr. 12bv Bro by, Brenderup. Middelfart Kommune. Ifølge styrelsens oplysninger er I ejer og administrator af ejendommen.

Tilstanden er ændret ved, at diget er fjernet i perioden 2002-2004.

[...]

Diget har fra sin begyndelse markeret skellet mellem de oprindelige matrikler nr. 12 og 38. Diget er formentlig opført i forbindelse med udskiftningen af Bro i 1784 eller matrikuleringen i starten af 1800-tallet. Diget har derfor middel kulturhistorisk værdi.

Slots- og Kulturstyrelsen vurderer desuden at diget har middel landskabelig og biologisk værdi.

[...]

Sådan bringes forholdene i orden

Diget skal reetableres med samme placering som det fjernede. Det er jeres ansvar som ejere, at diget bliver reetableret med den korrekte placering. Hvis det er nødvendigt at få strækningen afsat, kan I kontakte en landmåler eller et arkæologisk museum. I skal selv bestille og betale for dette. Vedlagt er koordinater til hjælp for afsætning af diget/digerne.

Diget opbygges til en bredde på 3,0 meter og en højde på ca. 0,8 meter, da jorden med tiden vil sætte sig. Diget skal tilklappes til en fast og stabil form, fx med bagsiden af en maskinskovl. Højden måles fra markoverfladen, og grøfter eller forsænkninger medregnes ikke.

Vi anbefaler, at diget opbygges af råjord eller anden næringsfattig, ugødet jord fra lokalområdet.

Råjorden kan skaffes ved at grave en grøft på den ene side eller begge sider af diget, hvor muldlaget afgraves, råjorden optages, og muldlaget herefter kastes tilbage i grøften. Det kan være en god idé at kontakte det lokale kulturhistoriske museum med arkæologisk ansvar, inden grøften graves.

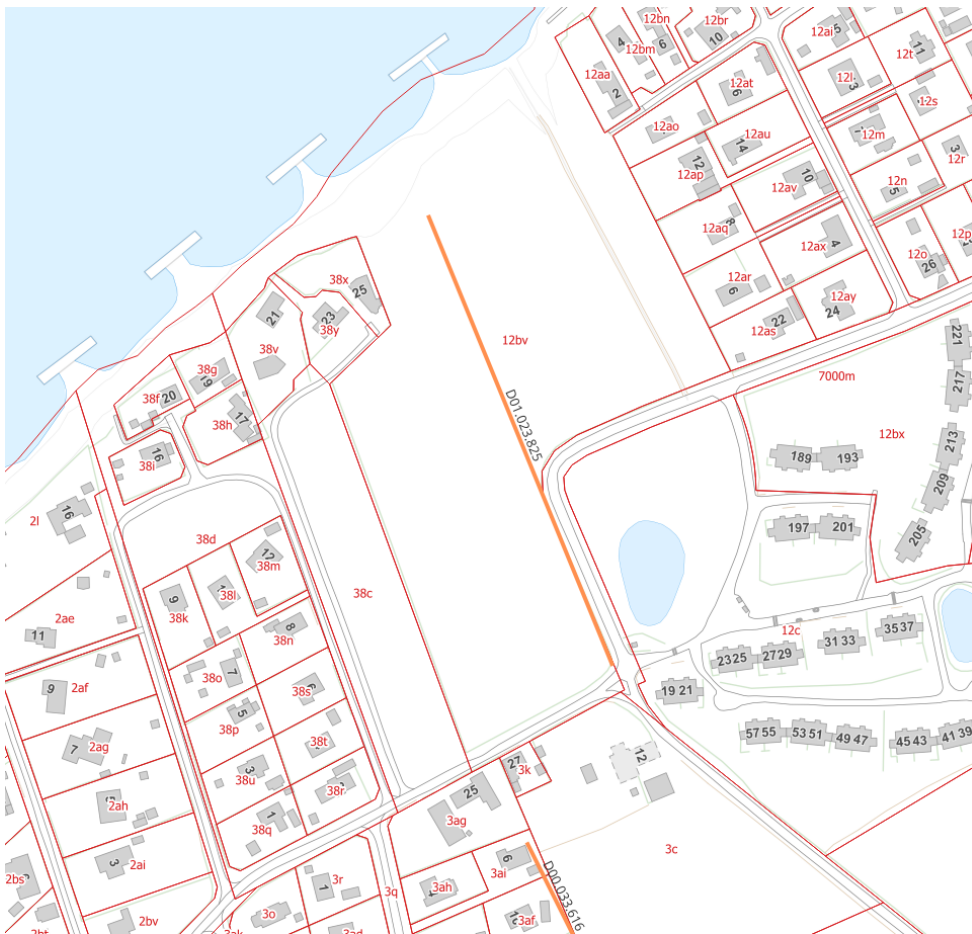
Markjord bør ikke anvendes til jordfyld for at undgå opvækst af trivielle, næringselskende kulturplanter.

Digets græs- og urtebevoksning etablerer sig selv ved naturlig fremvækst. Er der risiko for, at diget vil skride ud, kan digets vegetation fremmes ved at

udlægge hø/frø fra nærliggende diger. Alternativt kan der sås med frøblanding af (lokalt) hjemmehørende arter uden græs.

Det er tilladt – efter nærmere aftale med Slots- og Kulturstyrelsen – at genplante egnskarakteristiske, hjemmehørende arter af træer og buske, som fandtes på diget inden ændringen.

På figurerne neden for ses digestrækningen. Yderligere figurer i brevet fra Slots- og Kulturstyrelsen dokumenterer tidligere tilstedeværelse af diget.

Digestrækning. Indsat fra brevet fra Slots- og Kulturstyrelsen

Koordinater til hjælp for placering af diget/digerne. Indsat fra Slots- og Kulturstyrelsens brev

Skråfoto af området.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (N108 Æbelø, havet syd for og Nærrå) ligger få meter fra projektområdet. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 92 og fuglebeskyttelsesområde nr. 76. I fuglebeskyttelsesområdet indgår Ramsarområde nr. 16.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på at der er tale om etablering af et dige på et areal, der er i dag fremstår med græs. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

Kystdirektoratet vurderer, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Efter administrativ praksis meddeles normalt dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 15 om strandbeskyttelseslinjen til – efter nedrivning - at genopføre en bygning eller et anlæg. Det er som udgangspunkt en forudsætning, at anlægget udføres med omtrent samme placering, størrelse og karakter som det gamle. Normalt vil det også være en forudsætning for at opnå dispensation til genopførelse, at der er en vis tidsmæssig kontinuitet fra bygningen eller anlægget fjernes til det genopføres.

Diget vurderes at blive opført med samme størrelse, udformning og placering som tidligere, mens den tidsmæssige kontinuitet er brudt idet der er gået over tyve år siden diget blev fjernet.

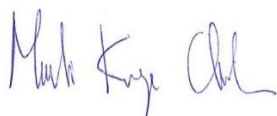
Kystdirektoratet vurderer dog, at der er tale om et særligt tilfælde, der kan begrunde, at den normale praksis for at meddele afslag, når den tidsmæssige kontinuitet er brudt, afviges i denne sag. Der lægges vægt på, at diget har kulturhistorisk værdi og er beskyttet efter anden lovgivning, og det er derfor åbenbart, at der er en vis samfundsmæssig interesse i at få diget reetableret. Denne interesse kan efter Kystdirektoratets vurdering til en vis grad tilsidesætte det hensyn til at bevare kyststrækningerne åbne og frie for indgreb, som varetages med bestemmelsen om strandbeskyttelseslinjen.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod

det ansøgte. Se afsnittet ”Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse”.

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til at retablere diget som ansøgt.

Med venlig hilsen

Martin Kangas Christensen
makch@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Middelfart Kommune, teknik@middelfart.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Middelfart, dnmiddelfart-sager@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Fyn-nord, fynnord@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening Middelfart, middelfart@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Fynskredsen, nbu_fyn@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15 a og 15 b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65 b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område N108 Æbelø, havet syd for og Næra.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 92		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klithede* (2140)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Vandløb (3260)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Urtebræmme (6430)
	Avneknippemose* (7210)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Sumpvindelsnegl (1016)	Stor vandsalamander (1166)
	Spættet sæl (1365)	Marsvin (1351)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 76		
Fugle:	Sangsvane (T)	Lysbuget knortegås (T)
	Havørn (Y)	Rørhøg (Y)
	Klyde (Y)	Dværgterne (Y)
	Splitterne (Y)	Havterne (Y)
	Mosehornugle (Y)	Rødrygget tornskade (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Mosehornugle er ikke til stede som ynglefugl i fuglebeskyttelsesområde nr. F76. Arten gennemgås derfor ikke yderligere.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))